

3. Молитва як сила. Фонд пам'яті Блаженнішого Митрополита Мефодія. URL: <https://mefodiy.org.ua/molytva-yak-syla-yak-ukrayinczi-yednayutsya-u-viri-pid-chas-vijny/> (дата звернення: 11.11.25).
4. Лубінець Д. Довкілля – мовчазна жертва війни: як російська армія вчиняє екологічні злочини й порушує права людини. LB.UA. URL: https://lb.ua/blog/dmytro_lubnets/581276_dovkillya_movchazna_zhertva_viyni_yak.html (дата звернення: 15.11.25).
5. Шевчук С. Собор Святої Софії в Римі – це благовісник свободи Церкви і народу. URL : <https://synod.ugcc.ua/data/sobor-svyatoy-sofiy-v-rymi-tse-blagovisnyk-svobody-tserkvy-i-narodu-blazhennishyy-svyatoslav-u-videozvernenni-1269/> (дата звернення: 11.11.25).

*Соломія Беш,
Ірина Підлужна*

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;
Науковий керівник – кандидат філологічних наук,
викладач Галина Вишневська

ІНТЕГРАЦІЯ ТІКТОК У ШКІЛЬНИЙ КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Актуальність дослідження. Сучасна освіта переживає активну цифрову трансформацію, і соціальні мережі стають важливою частиною освітнього середовища. Особливу популярність серед молоді має платформа ТікТок, яка завдяки коротким динамічним відео поєднує навчання й розваги. Для вчителів української мови ТікТок відкриває можливість зробити освітній процес сучасним, цікавим і доступним для покоління, що мислить візуальними образами. Використання ТікТок сприяє формуванню комунікативної компетентності, розширенню словникового запасу, розвитку мовного чуття й підвищенню мотивації учнів до вивчення рідної мови.

Мета дослідження – проаналізувати можливості використання ТікТок у процесі навчання української мови та визначити ефективні прийоми застосування платформи в освітньому середовищі.

Завдання:

1. Визначити психолого-педагогічні особливості використання коротких відео у навчанні.
2. Описати потенціал ТікТок як освітньої платформи.
3. Розглянути приклади використання ТікТок на уроках української мови.
4. Сформулювати рекомендації для педагогів щодо ефективного використання соціальної мережі у навчанні.

Сучасні виклики і навчання української мови у своїх статтях досліджували: Є. Андрієнко. «Інстаграм-проект як одна з форм розвитку мовних і літературних компетентностей учнів» [1], Г. Вишневська, М.

Мурмила «Інтеграція технологій штучного інтелекту в мовну освіту: виклики та перспективи» [2], Г. Вишневська, Х. Козловська «Вивчення текстів офіційно-ділового стилю на уроках української мови за допомогою інноваційних методів у 5 класі НУШ» [3], А. Марченко «Нестандартні уроки як засіб формування пізнавального інтересу молодших школярів».

Рис. 1. Логотип TikTok.

Сьогодні учні значну частину свого часу проводять у соціальних мережах, тож завдання педагога – спрямувати цей інтерес у навчальне русло. Використання TikTok на уроках української мови дозволяє поєднати навчання із сучасними технологіями, розвинути креативність та інтерес до предмета.

TikTok може бути застосований для створення коротких відеоуроків тривалістю до однієї хвилини, у яких учитель подає граматичний матеріал у доступній формі. Наприклад, відео з теми «Розділові знаки у складних реченнях» може містити яскраву схему, приклади з літератури та гумористичні фрагменти. Такий підхід допомагає учням легше запам'ятовувати матеріал і долати страх перед складними темами.

Учні також можуть брати участь у мовних челенджах, які спонукають їх до активного використання української мови в повсякденному спілкуванні. Приклади таких завдань:

- «Спробуй сказати 10 українських слів без суржику!»
- «Продовж українське прислів'я!»
- «Зніми коротке відео, де поясни значення фразеологізму (із компонентом «мати», «ненька», «матуся»).

Такі інтерактивні завдання формують позитивне ставлення до української мови, розвивають уміння говорити грамотно й творчо. Учитель може створювати власний TikTok-акаунт для освітніх цілей, де публікує корисні ролики: «Секрети милозвучності української мови», «Як правильно наголошувати слова», «Типові помилки учнів». Це не лише підтримує інтерес до мови, а й формує навички самостійного навчання.

Важливим аспектом є розвиток цифрової грамотності. Робота з TikTok навчає учнів планувати контент, знімати відео, редагувати його, обирати ключові повідомлення. Такі навички корисні не лише в навчанні, а й у майбутньому професійному житті. Крім того, спільна підготовка відео розвиває вміння працювати в команді: одні учні виконують роль сценаристів, інші операторів, дикторів чи редакторів. Це сприяє формуванню відповідальності, лідерських якостей і взаємоповаги.

Водночас педагог має дбати про педагогічну доцільність використання TikTok. Важливо уникати надмірного захоплення розважальним контентом і завжди пов'язувати навчальні ролики з темами програми. Використання соцмережі має бути не самоціллю, а засобом підвищення інтересу до навчання.

На уроках української мови TikTok можна використовувати як:

- платформу для пояснення мовних правил (короткі відеопояснення);
- засіб контролю знань (відеовідповіді учнів на запитання вчителя);

- інструмент для розвитку усного мовлення (створення власних коротких відеомонологів);
- спосіб інтеграції міжпредметних зв'язків (наприклад, створення відео на основі літературного твору).

Слід відзначити, що такі форми роботи роблять навчальний процес динамічним і наближеним до інтересів сучасних підлітків.

Висновки. Використання TikTok у навчанні української мови – це один із ефективних способів залучення учнів до активної, творчої, комунікативно спрямованої діяльності. Платформа дозволяє створити простір для самовираження, вільного мовлення, взаємодії та пізнання.

Учитель, який володіє цифровими технологіями, здатен зробити урок не лише цікавим, а й результативним. TikTok допомагає розвивати мовну, соціальну й інформаційну компетентності, формує позитивне ставлення до української мови як сучасного, живого й привабливого засобу спілкування.

Список використаних джерел

1. Андрієнко Є. В. Інстаграм-проект як одна з форм розвитку мовних і літературних компетентностей учнів». На Урок. URL : <https://surl.li/vvejem> (дата звернення: 11.11.2025).
2. Вишневська Г. Б., Мурмила М. В. Інтеграція технологій штучного інтелекту в мовну освіту: виклики та перспективи. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*: зб. наук. пр. / [редкол. Л. Б. Лук'янова (голова), Аніщенко О. В. (заступник голови) та ін.]; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. 2025. Вип. 1 (27). С. 100–113.
3. Вишневська Г. Б., Козловська Х. Р. Вивчення текстів офіційно-ділового стилю на уроках української мови за допомогою інноваційних методів у 5 класі НУШ. *Global science: prospects and innovations. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference*. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2024. Pp. 415–423.

Юлія Вийванко,
vijvankoula@ukr.net

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;
Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент
Ніна Свистун

ТИПИ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ ЗА ХАРАКТЕРОМ ЗМІСТОВИХ ВІДНОШЕНЬ У РОМАНІ М. МАТІОС «МАМІЙ»

Постановка проблеми. Сучасна українська лінгвістика активно досліджує різні аспекти структури та семантики словосполучень, адже саме вони є важливою одиницею синтаксичної організації тексту і вираження авторського задуму. Художній текст як особлива форма мовлення характеризується високим ступенем індивідуалізації мовних